

GRAAD R-OPLEIDINGSRIGLYNE

VERWELKOMING EN REGISTRASIE (15 minute)

Verwelkom die tutors en bedank hulle vir hulle teenwoordigheid.

- Stel jouself bekend en vertel 'n bietjie van jou agtergrond.
- Vra die tutors om hulself bekend te stel en te vertel hoekom hulle besluit het om 'n tutor te wees.
- Wys vir die tutors die registrasievorm en stuur dit om sodat hulle hul besonderhede kan invul. Vra hulle om hulle name op 'n etiket te skryf.
- Deel die tutorpakke uit.

Kontrolelys vir tutor-opleidingsessies

- opleidingsaantekeninge
- DVD-speler OF projektor
- opleidings-DVD
- afskrifte van tutoorooreenkoms
- tutorpak om uit te stal
- stelle leesboeke en opeenvolgende stories
- register
- programplakkate
- 'n tutorpak vir elke tutor
- skêre vir die groep
- skoon A4-papier
- potlode
- afskrifte van die klein boekies
- verversings
- 'n letterhouer

BEKENDSTELLING AAN DIE RSRW-PROGRAM (20 minute)

Die tutors behoort reeds 'n inligtingsessie bygewoon het waar hulle die 'Bekendstelling aan die ELP' gekry het.

Wys die DVD: ELP in focus (begin tot 7:10)

Verduidelik vir die tutors voordat jy die DVD wys dat hulle eers oorsig van die program sal sien, waarna elke stap in meer besonderhede verduidelik word.

Hou die plakkaat met die vier stappe in die lug en vra die tutors op na bl. 6 in hulle handleidings te blaai, waar hulle die vier stappe sal vind. Beklemtoon die belangrikheid van die vier stappe van die program.

Vra hierdie vrae:

- Sou die kinders verstaan het wat die tutor vir hulle lees as party woorde nie eers met aksies en daarna met 'n prentewandeling bekendgestel is nie?
- Sou die les gewerk het as die opeenvolging van stappe anders was, bv. skryf voor praat?

ONS BENADERING TOT DIE HANTERING VAN KINDERS (20 minute)

Kontrolelys:

- RSRW-handleiding
- plakkaat met positiewe frases

Verduidelik vir die tutors voordat jy die uittreksel wys dat die opleiding hulle met kennis en vaardighede sal toerus om jong kinders te help om te leer lees. Die manier waarop hulle met die kinders werk, sal egter die sleutel tot die sukses van die program wees. Jong kinders leer die beste wanneer hulle pret het. Ons moet seker maak dat kinders vriendelik en met respek behandel en dat ons waarde heg aan wat hulle na die lesse bring.

Verduidelik dat die proses waarvolgens jong kinders leer lees en skryf soortgelyk is aan hoe babas leer loop – hulle begin deur te kruip en begin dan teen voorwerpe opstaan en daaraan vashou. Hulle hou aan volwassenes se vingers vas totdat hulle uiteindelik een hand laat gaan en stadig alleen loop. Ons rol as volwassenes is om elke stap te ondersteun en kinders te prys en te ondersteun.

Ons vergeet dit soms wanneer kinders leer lees en skryf. Ons raak soms vies vir kinders as hulle foute maak, of ons is ongeduldig as hulle nie vinnig genoeg leer lees en skryf nie. Herinner die tutors dat wanneer hulle iets nuuts leer, hulle dit nie altyd die eerste keer regkry nie – die probeerslag is belangriker as om dit reg te kry. Net soos ons in die DVD-uittreksel gesien het, moet ons seker maak dat ons kinders geleidelik na die volgende ontwikkelingsvlak lei.

Vra die tutors om na bl. 2 in hulle handleidings te kyk, waar hulle voorbeelde van positiewe frases sal vind. Wys vir hulle die plakkaat met positiewe frases.

Wys die DVD: Training Part 1 (begin tot 15:00)

Vra die tutors die volgende vrae nadat jy die uittreksel gewys het:

- Hoe het julle gevoel toe julle na die uittreksels van die tutors gekyk het? Hoekom?
- Hoekom dink julle is die kinders so ontspanne?
- Hoe kan ons 'n ruimte skep wat kinders sal aanmoedig om te leer en te probeer?

FORMAAT VAN DIE READY STEADY READ WRITE-LES

STAP 1: PRAAT EN DOEN (20 minute)

Wys die DVD: Training Part 1 vervolg (15:00 – 20:54)

Vra die tutors se kommentaar nadat jy die uittreksel gewys het en hou 'n bespreking oor hoekom dit belangrik is om die 'prentewandeling' te doen. Wys 'n paar voorbeelde van die leesboeke wat hulle verleen tot die gebruik van rekwisiete. Deel 'n paar boeke uit sodat die tutors die verskille tussen die soorte boeke en die inhoud daarvan kan sien.

Aktiwiteit

Demonstreer met jou boeke en rekwisiete hoe om die rekwisiete te gebruik. Vra dan die tutors om 'n boek te kies en voor te gee dat hulle dit met 'n kind gebruik. Hulle moet in pare met 'n ander tutor werk en bl. 8 van die handleiding as 'n gids gebruik.

Hulle moet:

- deur die boek blaai om vertrouwd te raak met die teks en die prente.
- dink aan hoe hulle 'n 'doen'-aktiwiteit met die boek kan skep – of hulle rekwisiete kan bring, watter aksies hulle sal uitvoer, ens.
- beurte neem om die 'tutor' te wees en die 'kind' op 'n prentewandeling deur die boek te neem.

Gee die tutors ná die rolspel tyd om oor die ervaring te gesels. Hulle moet hulle boeke vir 'n latere aktiwiteit hou.

Kontrolelys:

- Leesboeke
- jou boeke
- rekwisiete

STAP 2: LEES (25 minute)

Wys die DVD: Training Part 1 vervolg (20:55 – 25:08)

Verduidelik vir die tutors nadat jy die uittreksel gewys het dat daar verskillende soorte boeke is wat ons vir 'n les met kinders in Graad R kan gebruik. Kies 'n paar boeke om as voorbeelde te wys en bespreek dan die verskillende maniere waarop hierdie boeke gebruik kan word:

Prente- woordeboeke en boeke met woorde as byskrifte	<ul style="list-style-type: none"> • Benoem 'n prent en wys dan na die woord vir 'n prent • Vra die kinders om 'n prent te vind en om te kyk of hulle die woord vir daardie prent kan vind • Wys woorde uit wat met letters begin wat die kinders ken • Moedig die kinders aan om saam met jou te probeer lees, selfs al 'lees' hulle aanvanklik uit hulle koppe
Boeke met kort sinne en 'n eenvoudige prent wat met die teks verband hou	<ul style="list-style-type: none"> • Wys na die woorde terwyl jy die teks lees • Wys woorde uit wat letters bevat wat die kinders ken • Vra die kinders of hulle sekere woorde kan vind, bv. waar dink julle staan die woord 'kat'? • As die teks herhalend is, kan die kinders aangemoedig word om saam met jou te probeer lees, selfs al 'lees' hulle aanvanklik uit hulle koppe
Boeke met langer sinne en 'n interessante storie	<ul style="list-style-type: none"> • Lees die storie, maar verduidelik moeilike woorde of vervang dit met eenvoudiger woorde • Lees met gevoel en wys na die prente terwyl jy lees sodat die kinders weet waarvan jy praat • Gee 'n verduideliking ná elke bladsy as jy dink die kinders sukkel om te verstaan; verduidelik in hulle moedertaal, indien moontlik!

Aktiwiteit

Vra die tutors om dieselfde boek te gebruik as vir die 'praat'-rolspel en die boek met die persoon langs hulle te lees. Elkeen kry 'n beurt om die tutor of die kind te wees. Hulle moet die instruksies op bl. 10 van hulle handleiding volg.

STAP 3: SKRYF (25 minute)

Wys die DVD: Training Part 1 vervolg (25:09 – einde)

Verduidelik vir die tutors nadat jy die uittreksel gewys het dat daar verskillende maniere is om in Graad R te skryf. Kinders sal dalk een van die volgende doen na gelang van hulle vlakke van selfvertroue:

Wat die kind doen ...	Wat die tutor kan doen
Weier om te skryf	<ul style="list-style-type: none"> • Moedig die kind aan om 'n prent te teken en dan daarvoor te gesels • Skryf die kind se woorde neer
Krabbel	<ul style="list-style-type: none"> • Prys die skryfpoging • Vra die kind om te lees wat hy/sy geskryf het • Vra die kind of hy/sy wil hê die tutor moet die sin onderaan die bladsy neerskryf
Probeer woorde klank of gebruik voorgespelling	<ul style="list-style-type: none"> • Prys die skryfpoging • Help die kind as hy/sy vashaak en nie letter ken nie • Vra die kind om te lees wat hy/sy geskryf het

(Dit kan dalk handig wees om hierdie aantekeninge op blaaibord te skryf sodat die tutors dit kan sien.)

Kontrolelyls:

- skoon papier
- potlode
- blaaï-/witbord
- merkpenne

Aktiwiteit

Vra die tutors om dieselfde boek te gebruik as wat hulle vir die 'praat'- en 'lees'-rolspel gebruik het. Deel vir elke persoon 'n stuk skoon papier en 'n potlood uit. Vra die tutors om hulle handleidings op bl. 12 oop te maak en die instruksies vir skryf en teken te volg.

- Een persoon vertolk die rol van die tutor en help die 'kind' om iets in die boek te kies om te teken en dan aan iets te dink wat hy/sy oor die tekening kan sê.
- Die 'tutor' skryf dan namens die 'kind', of moedig die 'kind' aan om te probeer.
- Die tutor moedig die 'kind' aan en vra hom/haar om die sin te 'lees' nadat hy/sy dit geskryf het. Daar sal heelwat gegiggel en prettige interaksie wees!

TEE (20 minute)

GEBRUIK OPEENVOLGENDE STORIES IN PLAAS VAN BOEKE

Verduidelik vir die tutors dat 'n opeenvolgende storie in plaas van 'n boek in 'n les gebruik kan word.

Kontrolelyls:

- RSRW-handleiding
- stelle opeenvolgende stories

Aktiwiteit

Demonstreer met 'n opeenvolgende storiepak vir die tutors die volgende stappe:

- Gebruik net die prente om oor elke prent individueel te praat en plaas dit in 'n lukrake volgorde op die tafel.
- Vra die tutors om jou te help om die prente in die regte volgorde te plaas.
- Vra hulle om die storie weer te vertel.
- Skommel die sinne, lees elkeen en laat die tutors dit by die regte prent pas.
- Die skryf en teken word op dieselfde manier as met 'n boek gedoen.

Vra die tutors om kleingroepe te vorm en na bl. 9 in hulle handleiding te blaai. Dit is belangrik dat hulle begin om die handleiding as 'n gids te gebruik.

Deel 'n opeenvolgende storiepak vir elke groep uit en verduidelik vir hulle dat hulle rolspel gaan doen deur opeenvolgende prente te gebruik, met een persoon as die tutor en die ander een as die kind.

Stap rond en help die groepe met die aktiwiteit. Maak seker dat hulle die prente van links na regs pak en dat hulle die praat en opeenvolging doen voordat hulle die sinne pas.

MAAK KLEIN BOEKIES (10 minute)

Demonstreer: Hoe om 'n klein boekie te maak

Verduidelik dat Wordworks 'n stel klein boekies ontwikkel het wat in die plek van leesboeke gebruik kan word. Hierdie boeke kan deur die tutors of deur die kinders gemaak word. Dit kan huis te gevat word en die kinders kan dit vir hulle ouers lees. Klein boekies kan ook met 'n skoon vel papier gemaak word. Wys vir die tutors 'n paar voorbeelde wat jy gemaak het en wys hulle dan hoe om hulle eie klein boekie te maak (bl. 5 in die handleiding).

Kontrolelys:

- afskrifte van klein boekies
- skêre
- 'n gevoude voorbeeldboek

Aktiwiteit

Maak voor die sessie reeds seker dat jy self weet hoe om die klein boekies te maak!

- Deel vir elke tutor 'n afskrif van 'n klein boekie en 'n skêr uit.
- Demonstreer stap vir stap hoe om die boekie te maak.
- Die tutors kan na die instruksies in hulle handleiding verwys (bl. 5).
- Die tutors hou die skêre vir die volgende aktiwiteit.

BEREI DIE TUTORPAK VOOR (10 minute)

Demonstreer: Hoe om die speletjies voor te berei

Gaan deur elke item in die tutorpak. Vra die tutors om die inhoud van hulle pakke uit te haal terwyl jy vir hulle verduidelik waarvoor elke item gebruik word.

Aktiwiteit

Vra die tutors om Letter-prentkaart 1 te vind. Verduidelik wat hulle moet doen:

- Knip eers teen die rand af en knip dan elke letter en ooreenstemmende prente in stroke.
- Knip die stroke uit en sit 'n rekkie om elke hoop met 'n letter en die ooreenstemmende prente bymekaar.
- Sit hierdie hopies in die plastieksakke wat 'Letter-prentkaarte' gemerk is.
- Die res van die letter-prentkaarte kan by die huis uitgeknipt word.

Hulle is nou gereed om die speletjies te speel!

SPEEL DIE SPELETJIES (60 minute)

Die materiale wat benodig word om die meeste van hierdie speletjies te speel, is in die tutorpakke. Daar is 'n paar gedeelde speletjies in die koördineerder-lêer wat maklik in 'n kas gebêre kan word. Hierdie speletjies moet deur die tutors gedeel word, bv. bingo.

Jy moet hierdie speletjies eers self speel voordat jy die tutors daarin kan oplei, want die tutors sal jou hulp benodig terwyl hulle speel. Die DVD volg die handleiding en demonstree hoe om elke speletjie te speel. Maak seker dat die tutors se handleidings oop op hulle tafels lê.

LETTERHOUER

Wys die DVD: Training Part 2 (begin – 8:35)

Wys vir die tutors 'n letterhouer. Vertel vir hulle dat daar 'n letter op die deksel is sodat die kinders die vorm van die letter kan voel en kan sien hoe dit lyk. Wys vir hulle die inhoud en verduidelik dat hulle voorwerpe in die letterhouers kan plaas wanneer hulle dit vind. Hulle kan die kinders ook aanmoedig om dit te doen.

SPELETJIES

Wys die DVD: Training Part 2 (8:35 – einde)

Stop die DVD ná elke speletjie en laat die tutors die materiale vind wat hulle benodig, pare vorm en die speletjies speel. Stap rond terwyl hulle speel om hulp aan te bied.

VRAE EN PRAKTIESE REËLINGS OM AAN DIE GANG TE KOM (15 minute)

Kinderbeskerming: Die tutors is die skool/organisasie se verantwoordelikheid en ten einde die kinders se veiligheid te verseker:

- werk die tutors altyd as 'n span ('n paar tutors werk tegelykertyd saam).
- moet elke tutor die tutoorooreenkoms onderteken. Bespreek hierdie ooreenkoms en deel 'n afskrif vir elke tutor uit om in te vul en te onderteken.
- beveel ons aan dat die tutors vorm 30 voltooi sodat dit na die Departement van Maatskaplike Ontwikkeling gestuur kan word om te verseker dat hulle name nie op die Nasionale Kinderbeskermingsregister is nie.

Ruim tyd in vir vrae of kommentaar oor die opleiding. Bespreek praktiese reëlins om aan die gang te kom, bv. dag en tyd.

- Lig die tutors van Wordworks se Facebook-blad in: www.facebook.com/wordworksSA
- Gee vir hulle die adres van die webtuiste en vertel hulle van die gratis aanlyn hulpbronne (www.wordworks.org.za)

BEDANKING EN AFSKEID

Bedank almal vir bywoning van die opleiding en die tyd wat hulle afstaan om 'n tutor te wees.